



A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Bf.II.398/2021. számú ügyben Szegeden, 2021. november 18. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a 7. sorszámu

í t é l e t e t:

A testi sértés bűntette miatt Terhelt1 ellen indított büntetőügyben a *Szolnoki Törvényszék* 2021. március 24. napján kihirdetett *16.B.1057/2019/47.* számú ítéletét

megváltoztatja:

A vádlott szabadságvesztését 2 (kettő) évre enyhíti, a végrehajtását 5 (öt) év próbaidőre felfüggeszti.

A közügyektől eltiltását *mellőzi.*

Egyebekben az elsőfokú ítéletet *helybenhagyja* azzal, hogy az ítélet bevezető részében a bírósági ügy száma helyesen: *16.B.1057/2019.*

Terhelt1 vádlott a szabadságvesztésből *legkorábban* a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A vádlott által fizetendő elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség összege helyesen: *381.566.- (háromszáznyolcvanegyezer-egyszázhatvanhat) forint.*

Megállapítja, hogy a másodfokú eljárásban felmerült *24.879,- (huszonnégyezer-nyolcszázhetvenkilenc) forint* bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Szolnoki Törvényszék Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki testi sértés büntetében [Btk. 164. § (1) bekezdés, (3) bekezdés, (8) bekezdés 1. fordulat]. Ezért őt 4 év szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani. A kiszabott büntetésbe beszámította a vádlott által 2019. március 14. napjától 2019. március 16. napjáig előzetes fogva tartásban töltött időt. Megállapította, hogy a vádlott a kiszabott büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről akként, hogy a helyszíni szemle során lefoglalt 1 db 22 cm-es kést elkobozta, míg a további bűnjelek lefoglalását megszüntette, és azok egy részét sértett sértettnek, másik részét Terhelt1 vádlottnak kiadni rendelte, míg a fennmaradók megsemmisítését, illetve az iratok mellékleteként kezelését rendelte el. Kötelezte a vádlottat 366.512.-Ft az elsőfokú eljárás során addig felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

[2] Az elsőfokú ítélet ellen fellebbezést jelentettek be: Terhelt1 vádlott és védője egyezően elsődlegesen eltérő tényállás megállapítása és a vádlott felmentése, másodlagosan – a bűnösségének megállapítása esetén – a cselekmény életveszélyt okozó testi sértés büntetéként történő minősítése ellen, harmadlagosan – a bűnösség megállapítása és a minősítés helybenhagyása esetén – enyhítésért, rövidebb tartamú és végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabása érdekében.

[3] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség a Bf.386/2019/13. számú átiratában a fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Eljárási szabálysértésekre, az elsőfokú ítélet tényállásának kiegészítésére és helyesbítésére, illetve a bűnösségi körülményekre tett észrevételei mellett az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

[4] Terhelt1 vádlott és védője fellebbezésüket közös beadványban részletesen indokolták. Arra hivatkoztak, hogy az elsőfokú bíróság nem tárta fel teljeskörűen a büntetőjogi szempontból releváns tényeket. Erre figyelemmel a tényállás nem megalapozott, részben hiányos és a bűnösségre vont következtetés sem helytálló. A helyes tényállás megállapítása mellett a vádlott javára a jogos védelmi helyzet megállapítható, illetve másodlagosan eltérő minősítésre van lehetőség a másodfokú eljárásban. Részletesen hivatkoztak az eljárás során készült igazságügyi orvosszakértői véleményekben foglaltakra, illetve szakértői igazságügyi szakértő elsőfokú tárgyaláson tett nyilatkozataira, kiemelve, hogy a szakértő a vádlott, illetve a sértett által előadott sérülés keletkezési mechanizmust sem zárta ki kellő biztonsággal azzal, hogy nagyobb a valószínűsége a sértetti vallomás szerinti elkövetési módnak.

[5] A fellebbezési nyilvános ülésen a védő az írásbeli fellebbezés indokolásával egyezően részletesen fejtette ki álláspontját, és elsődlegesen a jogos védelmi helyzetre hivatkozva a vádlott felmentését, másodlagosan a terhére megállapított bűncselekmény minősítésének megváltoztatását, harmadlagosan a szabadságvesztés büntetés lényeges enyhítését, és végrehajtásának próbaidőre felfüggesztését indítványozta. A büntetés kiszabása kapcsán kifejtett álláspontja szerint a bűnösségi körülmények közül a hasonló jellegű bűncselekmények elszaporodottsága súlyosító körülményként nem vehető figyelembe, és vitatta, hogy az elkövetés eszközeként használt kés különösen veszélyes eszköznek minősülne, illetve egyetértve a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség álláspontjával, további

enyhítő körülményként indítványozta figyelembe venni a vádlott javára a bűncselekmény elkövetése óta bekövetkezett időmúlást.

[6] Terhelt1 vádlott az utolsó szó jogán felszólalva kifogásolta, hogy azt a kést, amin a sértett ujjlenyomata lehetett, nem foglalták le az eljárás során, továbbá a testhelyzetük nem megfelelően szerepel a szakvéleményben és a figyelembe vett tanúvallomásokkal szemben az állításait nem vizsgálták meg. Az igazságügyi orvosszakértő nem adott egyértelmű véleményt, illetve az orvosszakértői vélemény azon megállapításait, amelyek a járás nehezítettségére, egészségi állapotára, mankó, bot és elektromos kocsi használatára vonatkozott, a törvényszék figyelmen kívül hagyta. Kifogásolta, hogy a sértett által küldött messenger és viber üzeneteket az elsőfokú bíróság nem értékelte megfelelő módon. Álláspontja szerint a sértett ellentmondásos vallomásokat tett, amit az egyéb bizonyítékok mellett sem lehet minden kétséget kizáró bizonyítékként figyelembe venni.

[7] Az ítéltábla a vádlott büntetésének enyhítésére irányuló fellebbezéseket találta alaposnak. Nem osztotta a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség eljárási szabálysértésekre tett észrevételeit.

[8] A másodfokú bíróság a fellebbezési eljárásban a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 590. § (1) bekezdése alapján a törvényszék ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírált. Ennek során azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság nem sértett olyan eljárási szabályt, amely az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését eredményezné.

[9] A fellebbviteli főügyészség eljárási szabálysértésként észrevételezte, hogy az elsőfokú bíróság - miután a vádlott nem ismerte el a bűnösségét - a Be. 508. § a) pontjában foglaltak ellenére az előkészítő ülésen alakszerű végzésben nem rendelkezett arról, hogy a tárgyalást kitűzi, és mivel a tárgyalás megtartásának akadálya nem volt, azt nyomban meg is tartotta, s ennek során a vádlottat kihallgatta.

[10] Ezzel összefüggésben az ítéltábla azt állapította meg, hogy a törvényszék 2020. január 10. napján előkészítő ülést tartott, és miután a vádlott nem ismerte el a bűnösségét és nem mondott le a tárgyaláshoz való jogáról, hanem vallomást kívánt tenni, a vádlottat részletesen kihallgatta, majd végzéssel elnapolta - lényegében kitűzte - a tárgyalást azzal, hogy a tárgyalási határnapról hivatalból fog dönteni, majd a 26. sorszámú végzéssel 2020. július 17. napjára tűzte ki azt. A 2020. július 17. napján tartott tárgyaláson a tárgyalás megnyitását (Be. 514. § (1) bekezdés) követően a bíró kérdésére a vádlott és a védő nem kérték a vádirat újbóli ismertetését, a vádlott törvényes figyelmeztetéseit követően a korábbi vallomását fenntartotta, új vallomást nem tett.

[11] A Be. 499. § (1) bekezdése és a Be. 502. § (3) bekezdése értelmében az előkészítő ülésen bizonyítás felvételének nincs helye, a bíróság a vádlottat az előkészítő ülés jellegére figyelemmel hallgatja ki. Eljárási szabályt sértett tehát az elsőfokú bíróság, amikor az előkészítő ülésen a vádlottat részletesen kihallgatta. Miután a vádlott az előkészítő ülésen tett vallomását a tárgyaláson fenntartotta, az törvényesen beszerzett bizonyítékként felhasználható volt.

[12] Ugyancsak eljárási szabálysértésként észrevételezte a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség, hogy a törvényszék a Be. 361. § (6) bekezdésében foglaltak ellenére mérlegelési körébe vonta és ismertetette a tárgyaláson a nyomozati iratok 277-279. lapszám alatti rendőri feljegyzést. Miután a Be. 361. § (6) bekezdése alapján a gyanúsított és a tanú kihallgatásáról jelentés nem készíthető, ezért indítványozta, hogy az ítéltábla a Be. 167. § (5) bekezdés 3. fordulatában foglaltakra figyelemmel a jelentésnek a vádlott és tanú2 tanú nyilatkozatait tartalmazó részét a bizonyítékok köréből rekessze ki.

[13] Az elsőfokú bíróság az említett jelentést azonban nem értékelte bizonyítékként, és az elsőfokú ítélet 15. oldalán a [99] bekezdés 7. sorában a rendőri feljegyzéseket általános módon megjelölve jelenítette meg az értékelt bizonyítékok körében, azaz a konkrét rendőri feljegyzést nem kellett kirekeszteni a bizonyítékok köréből.

[14] Eljárási szabályt sértett ugyanakkor a törvényszék, amikor a 2020. november 16. napján tartott tárgyaláson szakértől igazságügyi szakértőt nem nyilatkoztatta arra, hogy kizárási ok áll-e fenn vele szemben (16.B.1057/2019/34. számú jegyzőkönyv 2. oldal). A Be. 196. § (2) bekezdése alapján a szakvélemény szóbeli előterjesztése előtt tisztázni kell, hogy nincs-e a szakértővel szemben kizáró ok. Az ítéltábla megállapította, hogy az ügyben nem merült fel adat arra vonatkozóan, hogy az igazságügyi szakértővel szemben a kizárás bármelyik oka fennállt volna. Miután pedig a nyomozás során készült igazságügyi szakértői vizsgálatot elrendelő határozatokban a kizárási okokra figyelmeztették az igazságügyi szakértőt, aki nem tett arra irányuló bejelentést, ezért a szakértő tárgyaláson tett nyilatkozata törvényesen beszerzett, és mint ilyen bizonyítékként értékelhető (BH2006. 279.).

[15] A törvényszék eleget tett a tényállás felderítési feladatának, és a vád tárgyát képező lényeges, releváns tényekre nézve a bizonyítást a szükséges és lehetséges körben felvette.

[16] A Be. 167. § (4) bekezdése alapján a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése alapján állapítja meg. A bizonyítékok értékelése, és ennek eredményeként a tényállás megállapítása az elsőfokú bíróság feladata, amelyet az elsőfokú bíróság önállóan, a vád keretei között végez el. Az elsőfokú bíróság bizonyíték értékelő tevékenységének csupán az képezi korlátját, hogy ezen tevékenységnek iratszerűnek, logikusnak és minden lényeges, releváns bizonyítékra kiterjedőnek kell lennie. A törvényszék bizonyíték értékelő tevékenysége megfelelt ezeknek a kritériumoknak, és a szükséges körben és mértékben foglalkozott a bizonyítékokkal.

[17] Megfelelő indokok mellett utasította el a védőnek az cég megkeresésére vonatkozó bizonyítási indítványát, mivel a vádlott és a sértett közötti viber kommunikáció ismert volt, illetve az az eljárás indokolatlan elhúzódását is eredményezte volna. A törvényszék megfelelő indokát adta annak, hogy a tényállást a vádlott jogos védelmi helyzetre hivatkozásával szemben miért sértett sértett lényeges tényállításokat tartalmazó vallomására, tanú1, tanú4, néhai tanú2, tanú8, 1. számú tanú, tanú10, tanú11 és tanú9 tanúk vallomásaira, a helyszíni szemle adataira, az igazságügyi orvosszakértői véleményben foglaltakra alapítottnan állapította meg. A vádlott jogos védelmi helyzetre történt hivatkozása kapcsán, miszerint a sértett volt az, aki rátámadt, és ő csak védekezett a sértett támadása ellen, kellő részletességgel vizsgálta, hogy fennállt-e a jogos védelmi helyzet, mint büntethetőséget kizáró ok. Megfelelő indokát adta annak, hogy miért az állapítható meg, hogy a vádlott és a sértett együtt tartózkodtak a lakásban, és a sértett nem akkor érkezett, illetve, hogy az elkövetés eszközéül használt kés a vádlott tulajdona, és nem a sértett hozta magával. Elfogadhatóan indokolta azt is, hogy miért helyezkedett arra az álláspontra, hogy a vádlott és a sértett közötti dulakodás, illetve a sértett megszúrása nem a konyhában, hanem a folyosón történt, és nem fekvő, hanem álló helyzetben, hátulról érte a szúrás a sértettet, továbbá, hogy miért nem fogadta el a vádlott azon védekezését, hogy a földön fekvő helyzetben a rajta fekvő sértett miért nem lehetett támadó helyzetben, és így a jogtalan támadás a sértett részéről nem volt megállapítható.

[18] Nem vitás, hogy a vádlott utolsó szó jogán történt felszólalásában is hivatkozott bizonyítékok egyenként nem lennének alkalmasak a bűncselekmény elkövetésének kétséget kizáró módon történő megállapítására, de a bizonyítékok egymást erősítik és kiegészítik, amelyek együttes értékeléséből vont le az elsőfokú bíróság

megalapozott következtetést arra, hogy azok zárt logikai láncolata alapján megállapítható, hogy a vádlott nem volt jogos védelmi helyzetben, és a bűncselekményt kétséget kizáró módon elkövette.

[19] Ami a vádlott mozgásának nehezítettségére való hivatkozását illeti, a nyomozás során készült helyszínrajz alapján megállapítható, hogy a konyha és a bejárati ajtó között nem volt olyan nagy a távolság, amely miatt ez a körülmény kiemelkedő jelentőséggel bírt a tényállás szempontjából.

[20] Mivel a törvényszék bizonyíték értékelő tevékenysége iratszerű és logikus, az elsőfokú bíróság alapvetően megalapozott tényállást állapított meg, ezért a tényállást támadó és a felmentésre irányuló védelmi fellebbezések eredményre nem vezethettek. Megalapozott tényállás mellett ugyanis nincs lehetőség a bizonyítékok eltérő értékelésére a másodfokú eljárásban.

[21] Az ítéltábla az elsőfokú ítélet tényállását a tárgyalás anyagát képező ügyiratok egybehangzó adatai alapján a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontjára tekintettel – osztva a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség ezirányú álláspontját – az elsőfokú ítélet jogi indokolásának [86] bekezdésében lévő azon megállapítást, hogy a vádlott közepes-nagy erővel szúrta meg a sértettet, a tényállás [13] bekezdése részének tekintette azzal, hogy a vádlott egy alkalommal *legalább közepes erővel* szúrta hátba sértett sértettet.

[22] A fellebbviteli főügyészségnek a kés pengenhosszúságának helyesbítésére irányuló észrevételét nem osztotta, mivel a nyomozati iratok között 1420. lapszám alatti igazságügyi orvosszakértői vélemény 2. oldalán rögzítettek szerinti pengenhosszúságot tartalmazza a tényállás.

[23] Az elsőfokú ítélet [16] bekezdését azzal egészítette ki az ítéltábla, hogy a vádlott elsősorban arra kérte tanúit, hogy hívja a mentőket, majd arra, hogy telefonon felhívhassa tanúit, a testvérét (nyom. iratok 891. lapszám alatti tanú tanú vallomását rögzítő jegyzőkönyv 2. bekezdése, elsőfokú 28. számú jegyzőkönyv 17. oldal 6. bekezdése).

[24] A [21] bekezdést pedig azzal egészítette ki, hogy a közvetlen életveszély bekövetkezését az *idejekorán érkezett* szakszerű orvosi ellátás hátráltatta el (nyom. iratok között 1417. lapszám alatti igazságügyi orvosszakértői vélemény 4. bekezdés). Az utóbbi két kiegészítés a vádlott önkéntes eredményelhárításának megállapíthatósága miatt volt szükséges.

[25] A fenti helyesbítéssel és kiegészítésekkel együtt a törvényszék által megállapított tényállás megalapozott és a másodfokú felülbírálat alapját képezte.

[26] Az elsőfokú bíróság a tényállásból helyesen következtetett Terhelt1 vádlott bűnösségére, és a vádlott által elkövetett bűncselekményt is a törvénynek megfelelően minősítette. Nem osztotta a védő eltérő minősítésre irányuló jogi álláspontját az ítéltábla, mivel nem csak a közvetlen, hanem a közvetett életveszéllyel járó sérülés okozása is megalapozza az életveszélyt okozó testi sértés büntetést, minthogy mindkettő a bűncselekmény eredménye – életveszély –, s a közvetett életveszély nem a közvetlen életveszély „kísérlete”.

[27] Helyes indokolás mellett jutott a törvényszék arra a következtetésre, hogy a vádlott a sértettet – eshetőlegesen – ölési szándékkal bántalmazta, miután azonban a testvérével néhány percen belül értesítették a mentőket, a szakszerű és időben érkező orvosi beavatkozás megszakította a sértett halálához vezető okfolyamatot. Ezért helyesen jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a vádlott önkéntes eredményelhárítása folytán a cselekmény emberölés büntetnének a kísérlete helyett életveszélyt okozó testi sértés büntettként minősül (BH1992. 218., BH1995. 74., BH1996. 236., BH1999. 95.). E körben azonban elmulasztott hivatkozni a Btk. 7. § 2. fordulatra a szándékosság kapcsán, valamint a

Btk. 10. § (4) bekezdés a) pontjára, amely szerint nem büntethető kísérlet miatt, akinek önkéntes elállása folytán marad el a bűncselekmény befejezése. Ezzel az ítéltábla az elsőfokú ítélet jogi indokolását kiegészítette.

[28] A büntetés kiszabásának felülbírálata során az ítéltábla – osztva a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség és a védő ezirányú álláspontját – további enyhítő körülményként értékelte a bűncselekmény elkövetése óta eltelt időmúlást (Kúria 56. számú BK vélemény III.10.). Ugyancsak osztotta azt a védelmi álláspontot, hogy a súlyosító körülmények közül mellőzni kellett a testi sértések elszaporodottságát, amely a jelen ügy konkrét körülményei mellett nem bír tényleges súlyosító hatással. Mellőzte az ítéltábla a súlyosító körülmények közül az elkövetés eszközének különösen veszélyes voltát is. Azok az eszközök tekinthetők ugyanis ilyenek, amelyekkel szemben a védekezés kilátástalan, így például: láncfűrész, robbanóanyag, lőfegyver stb., míg a tényállásbeli kés nem tekinthető ilyennek.

[29] A helyesbített és kiegészített bűnösségi körülmények mellett az ítéltábla azt állapította meg, hogy eltúlzott volt az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés tartama. Az irányadó szabadságvesztés mértéke 2 évtől 8 évig terjedő időtartam, amelynek a középértéke 5 év. Az enyhítő körülmények túlsúlyára figyelemmel a büntetlen előéletű, beszámítási képességében enyhe fokban korlátozott, megromlott egészségi állapotú vádlott esetén a büntetési célok elérése érdekében elegendő a törvényi minimumnak megfelelő tartamú szabadságvesztés büntetés alkalmazása, így azt kettő évre enyhítette.

[30] Az enyhítő körülmények, különösen a vádlott személyi körülményei alapján alaposan feltehető, hogy a büntetés célja annak végrehajtása nélkül is elérhető, ezért a szabadságvesztés végrehajtását a Btk. 85. § (1) bekezdése alapján, ugyanezen jogszabályhely (2) bekezdésében meghatározottak szerinti maximális 5 év próbaidőre felfüggesztette.

[31] A szabadságvesztés büntetés végrehajtásának próbaidőre történt felfüggesztésére figyelemmel az ítéltábla a vádlott közügyektől eltiltására vonatkozó rendelkezést – törvényi feltétel hiánya folytán – mellőzte.

[32] Tekintettel a 8/2015. (IV. 17.) AB határozatban írtakra, az ítéltábla hivatalból vizsgálta a Btk. 102. § (1) bekezdése szerinti előzetes bírósági mentesítés lehetőségét. Ennek során arra a következtetésre jutott, hogy a bűncselekmény jellegére és az eredmény súlyára tekintettel a vádlott a büntetett előülethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alóli előzetes mentesítésre nem érdemes.

[33] A kifejtettekből következik, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, egyebekben pedig – miután az egyéb rendelkezések törvényesek – a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta azzal, hogy az ítélet bevezető részében helyesbítette a bírósági ügy számát.

[34] A Btk. 38. § (1) bekezdésének szövegezésére figyelemmel megállapította, hogy a vádlott a szabadságvesztésből *legkorábban* a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

[35] Miután a törvényszék az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség összegének megállapításakor számítási hibát vétett, megállapította az ítéltábla a vádlott által fizetendő elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség helyes összegét.

[36] Az eredményesen fellebbező vádlott kirendelt védőjének díjával kapcsolatban felmerült bűnügyi költséget az állam viseli a Be. 613. § (2) bekezdés a) pontjára figyelemmel.

[37] Az ítélet elleni fellebbezési jog kizárása a Be. 615. §-án alapszik.

Szeged, 2021. november 18.

Dr. Mezőlaki Erik
a tanács elnöke

Dr. Halász Edina
előadó bíró

Dr. Nagy Erzsébet
bíró

A Szolnoki Törvényszék 16.B.1057/2019/47. számú ítélete és a Szegedi Ítéltábla Bf.II.398/2021/7. számú ítélete a jelen ítéletben foglalt változtatásokkal a mai napon jogerőre emelkedett.

Szeged, 2021. november 18.

Dr. Mezőlaki Erik
a tanács elnöke